

D ů v o d y:

Žalovaný stěžuje si na to, že vrchní zemský soud nerozhodl v napadeném usnesení o útratách prohlášení, jež bylo od žalovaného vyžádáno a jím podáno s návrhem, by žalobcův návrh na delegaci jiného soudu byl zamítnut a žalobce odsouzen k náhradě účtovaných útrat. Tím nevytýká stěžovatel napadenému usnesení nesprávnost, nýbrž neúplnost, a nenavrhuje jeho změnu, nýbrž doplnění. Takový nárok nemůže však býti uplatněn rekursem, nýbrž podle §u 430 c. ř. s. jen přímo u soudu, jenž vydal neúplné usnesení, návrhem na jeho doplnění ve lhůtě §u 423 c. ř. s.

Čís. 4987.

Žaloba, domáhající se výroku, že žalobcům jako držitelům určitých pozemků přísluší právo, pozemky ty zavlažovati a že žalovaní jsou povinni nerušiti žalobce v tomto právu, nespadá pod § 81 j. n.

(Rozh. ze dne 29. dubna 1925, R I 338/25.)

Žalobu, již žalobci jakožto majitelé určitých, v žalobě uvedených pozemků domáhali se výroku, že jim přísluší právo pozemky ty zavlažovati každý den v týdnu a v každém čase, v němž jest zavlažování luk účelným, a že žalovaní jsou povinni, zdržeti se rušení tohoto práva, zadali žalobci na okresním soudě v L., v jehož obvodu byly ony pozemky. Námitku místní nepřislušnosti soud první stolice zamítl, rekursní soud námitce vyhověl a žalobu odmítl. D ů v o d y: Z ustanovení jurisdikční normy a civilního soudního řádu, najmě z §u 7, 41 a 43 odstavec první j. n. vyplývá, že žalobce jest povinen, uvést již v žalobě okolnosti, z nichž lze vyvoditi nejen nárok ve věci samé, nýbrž i příslušnost dovolaného soudu. Této povinnosti žalobci nedostáli. Ze žaloby nelze seznati, z jakého důvodu podává se na žalované u okresního soudu v L., ač bydlí v obvodu okresního soudu v K. Soud první stolice neodstranil tohoto nedostatku žaloby. Ač žalovaní vznesli námitku místní nepřislušnosti, tvrdíce, že tu nejde o sudiště §u 81 j. n., chovali se žalobci vůči tomuto názoru tak, že lze souditi, ač tak ani nyní výslovně ne uvedli, že místní příslušnost opírají o § 81 j. n. Soud první stolice zamítl námitku místní nepřislušnosti, maje za to, že tu jde o žalobu, obdobnou žalobě zápůřčí, v níž základ žaloby tvoří věcné právo (vlastnictví) žalobců k pozemkům, uvedeným v žalobě, kdežto právo z toho odvozované, totiž zavlažování luk, jest předmětem žaloby. S tímto názorem nelze souhlasiti. Sudiště §u 81 j. n. přichází v úvahu pouze při sporech o nemovitosti, jak již z nadpisu tohoto §u lze vyčísti. Jako takové spory přicházejí v úvahu věcné žaloby, mající za předmět nemovitý statek, žaloby z rušení držby ohledně nemovitostí, žaloby dílčí a žaloby o upravení hranic. Poslední dva případy nepřicházejí tu v úvahu. K žalobám, uplatňujícím bezprostřední právo k nemovitostem, náleží žaloby o uznání vlastnictví, dále žaloby, domáhající se věcného zatížení nemovitostí nebo sprostění od takového zatížení. Ze žalobní žádosti, o níž tu jde, však vyplývá, že se nejedná o vlastnickou žalobu v jejích různých

podobách dle občanského zákoníka, pročez není tu důvodu příslušnosti dle §u 81 j. n. Nejde tu ani o žalobu přiznávací (konfesorní), ježto žalobci ani netvrdí, že jim na věci žalovaných přísluší nějaké právo, aniž o žalobu zápůrčí (negatorní), ježto žalobci ani neuvádějí, že se brání proti nějakému právu, jež si žalovaní na jmění žalobců osobují. Žalobci domáhají se, bez ohledu na nemovitost, proti žalovaným soudního zákazu, by jim nebránili v libovolném zavlažování pozemků. Jde tedy o žalobu čistě osobní, nikoliv o žalobu dle §u 81 j. n., a pro tu jest příslušným soud bydliště žalovaných.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolacímu rekursu.

Důvody:

Právnem vytkl soud druhé stolice, že žalobci v první stolici vůbec nevedli zákonného důvodu, z něhož odvozují místní příslušnost dovolacího okresního soudu v L. k jednání a rozhodování o podané žalobě, a jen z chování žalobců vůči námitce nepřislušnosti soudu a ze stanoviska, zaujatého jimi v odvolání, usoudil, že opírají příslušnost o ustanovení §u 81 j. n. V dovolacím rekursu žalobci nyní výslovně prohlašují, že tomu skutečně tak jest, ale rekursní soud správně vyložil, že tu není předpokladů §u 81 j. n. Nejvyšší soud souhlasí s důvody, uvedenými v té příčině v napadeném usnesení, a odkazuje žalobce na tyto důvody, které nebyly nikterak vyvráceny vývody dovolacího rekursu. Žalobci ani v žalobě a v řízení před prvním soudem, ani ve spisech předchozích sporů netvrdili, že jim sporné právo přísluší jako zvláštní právo věcné na cizí nemovitosti, aniž že jest výronem jejich práva vlastnického k pozemkům v žalobě uvedeným. Opačný názor prvního soudu jest mylným. Domáhají se žalobci dle žalobní prosby toliko výroku, že jim jako držitelům pozemků tam uvedených přísluší právo, zavlažovati tyto pozemky (vodou z veřejného potoka) způsobem tamže naznačeným. Právnem tedy rekursní soud uvedl, že žalobci neuplatňují věcného práva k nemovitému statku, aniž toho, že nemovitý statek jest prost takového práva. Žalobci nemohou se pro svůj opačný názor dovolávati rozhodnutí tohoto nejvyššího soudu ze dne 24. dubna 1924, č. j. Rv I 1638/23, vydaného ve sporu týchž stran, v němž se žalobci domáhali výroku, že jako držitelé pozemků tam uvedených jsou v řádné držbě práva, zavlažovati své louky příkopem, odbočujícím od jezu v potoku r-ském a vedoucím na tyto pozemky, a že žalovaná jest povinna, zdržeti se jakéhokoliv rušení tohoto práva. Nejvyšší soud tenkrát pouze připomenul, že, kdyby onu žalobu bylo lze pokládati za žalobu petitorní, mohlo by jíti jen o žalobu, obdobnou žalobě negatorní dle §u 523 obč. zák., kterou by si žalobci vedli stížnost na to, že žalovaná bezprávně zasahuje do jejich práva zavlažovacího, podobně jako vlastník hmotné věci si stěžuje na to, že někdo bezprávně porušuje jeho právo vlastnické. Ale tím nebylo nikterak řečeno, že nejvyšší soud uznává sporné právo za právo věcné.

Čís. 4988.

Notáři nepřislouží rekurs do usnesení pozůstalostního soudu, jímž mu bylo jako soudnímu komisaři odňato provedení pozůstalostního řízení.